

Minnesanteckningar och underlag för protokollet från stiftsfullmäktige i Ludvika, lördag 21 sept 2007, 18 deltagare

1. Ludvikas Sonya Lindell hälsar välkommen till Ludvika en fantastiskt vacker höstdag.

2. Maria Ströman väljs till sekreterare.

3. Miljöfrågor (kl 10.15-11.00)

Kicki Strömngren berättar om globalt miljöarbete. Med stiftsgårdens tvådagars sammankomst i åtanke rekommenderades att "lyssna på den varningsklocka som ringer", föreslogs att ha gudstjänster för att be naturen om ursäkt. Annika Spalde, djurrättsaktivist, talade om Guds närvaro i naturen. Inspirationsdagar om barn har en föreläsning redan 1 dec med miljöprofil. Med tanke på att vi förbrukar 1/3 av jordens resurser är det en viktig fråga för våra barn och framtiden. Hällefors är en föregångare i miljöarbete. Flera församlingar har miljögrupper.

Lars Rydje föreslår att vi låter frågan mynna ut i ett socialdemokratiskt miljöprogram.

Bo Nilsson berättade om hur man i Hällefors redan för tio år sen bildade en miljögrupp. Slutligen beslöt man utbilda personal och politiker på miljö med inriktning på globala frågor. Sen arbetade man i två år med själva utbildningen för att motivera alla anställda och förtroendevalda att bli med. Många såg det som "mer arbetsuppgifter". Man använde den "Gröna postillan" från 1995 och "Nådegåvan" som grundbok. Ville miljöcertifiera sig och inledde arbetet som visade sig vara väldigt överarbetat, detaljer i alla möjliga sammanhang. Man fick aldrig diplomeringen innan stiftskonsulenterna slutade. Man tog dock diplomeringen "Ljussteget" som en enklare väg. Tre av 98 församlingar har certifieringen: Sala församling, Skultuna pastorat, Västanfors församling och Egendomsförvaltningen. Men diplomering Ljussteget har ett tiotal tagit. Badelunda, Hällefors, Hjulsjö, Haraker, Järnboås, Nora, Norberg, Romfartuna, Skultuna, Stora Kopparberg, Viker.

- Spara energi
- Minska resursbelastning (vatten, kontor/papper, avfall)
- Transporter
- Miljöanpassade produkter
- Fysisk och psykisk arbetsmiljö
- Miljöarbetslag med personal och förtroendevalda

"Levande Stenar – församlingsutveckling" av Anders Hagman har också använts i arbetet, med direkt anknytning till Svenska kyrkans arbete. "Skrubter med gröna fingrar – en bok om vår miljö" från stiftet. "Jorden har feber – kan vi hejda klimatförändringen" av Stefan Edman. En bok med förslag till gudstjänster finns för miljöfrågor med texter och psalmförslag för lekmanaledda gudstjänster. "Broder sol, Moder jord och allt däremellan" från Växjö stift. "Världens chans" ett jättebra material.

Diskussion:

O Hur många församlingar har bara miljöbilar? Hur stimulerar man cykelåkning.

O Ska vi hålla mat i bilarna eller i människor? Matpriserna stiger i fattiga länder pga etanoltillverkningen. Etanol är inte den slutliga lösningen!

O Ett program med konkreta förslag. Punkta upp ett miljöprogram för arbetet i stiftet.

O Brasilien själva har också hela tiden använt etanol från matjord.

O Tjänstecyklar skyltade med Svenska kyrkan?

O Biogas är det mest miljövänliga bränslet. Man kan faktiskt tillverka det helt själv, men det finns kraftiga makter som motarbetar såna möjligheter.

O Vårt arbete i Mozambique är ett miljöarbete i globalt perspektiv. Termiterna bekämpas med arsenik. Impregneringen är nödvändig och sker ansvarsfullt.

- O Kan man kartlägga vad man gjort i "ljusförsamlingarna" som inspiration till andra. En inventering från stiftet?
- O Finns extrapengar, 10 miljoner, att disponera. Kyrkomötet verkar vara på linjen att anslå motsvarande 13 miljoner till åt stiftet.
- O Sjätte sinnet kostade cirka 1,2 miljoner av dom medlen. Överupplaga av katalogen finns.
- O Miljö, Barn och Ungdom borde medlen användas till.
- O Studiecirkelarbeta ute i alla församlingar går åt arbetstid för att genomföra.
- O Viktigt att miljöarbetet inte blir extra arbetsuppgifter, utan bara ett annat sätt att arbeta. Lamporna ska ju bytas, frågan är vilka man sätter dit.
- O Lena Bergkvist arbetar en liten del i sin tjänst med miljöfrågor.
- O Frågan har somnat sen sopkärnen kom, vi kan som förtroendevalda agera lokalt och föra upp frågan på agendan igen.
- O Arbeta med långsiktiga utbildningsplaner lokalt där alla ska ingå.
- O Samåkning främjas?

Inriktning att vi i budgetarbetet prioriterar att använda extra anslaget för utbildningssatsningar med inriktning på miljöarbete. Frågan att tillsätta en arbetsgrupp avvaktar vi med.

4. Barn 2007 (kl 11-11.30)

Även nästa års budget blir satsning på Barn (avses 0-18 år)

Stöd i skollagen att alla religioner ska ha lika stor plats i skolan försvårar för oss att komma in på skolorna. Konfirmation som fritt valt arbete kommer att upphöra i en av Ludvikas församlingar. "Vilka verktyg behöver du?" är programbladet för 2007 års arbete.

Grupparbete kring frågan vad vi behöver för stöd från stiftet i arbetet.

Diskussion 1:

- O Har öppet hus lokalt där ungdomarna själva formar innehållet med bistånd från personalen. Bäst resultat när det finns koppling mellan personalens eget intresse och barnens önskemål.
- O Riddarskola i två dagar. Man samlar stenar som representerar olika förhållningssätt.
- O Deltagarna dubbas när alla stenar samlats. Inriktning på 5:e klasserna.
- O Skolkyrkoarbete? (Lindesberg)
- O Bibeläventyr för 4:e klasserna
- O Påskvandring och Julvandringar i kyrkan.
- O Droger? (Arboga)
- O Norrbärke församling har en församlingsassistent som ofta besöker skolan flera ggr/vecka.
- O Personknutet (Hallstahammar)
- O Saknas en koppling till skolarbetet grundskola och gymnasium.
- O Sammanställning av olika program/arbetsmaterial som finns att arbeta med. (Visar sig att det finns på stiftets hemsida under fliken Kyrka-Samhälle, Skolkyrka.)

Diskussion 2:

- O Behöver hjälp med hur man faktiskt kommer in på skolorna med våra verksamhetsidéer. Hur kontaktar man skolan när det finns motstånd?
- O Sätter skolan stopp så hjälper inte världens bästa program.
- O Samspel mellan kyrka skola nödvändigt att få stöd i.
- O Föräldrar känner sig också maktlösa.
- O Påskvandring för 7-8 har stoppats.
- O Är det skolans innehåll i ramarna för ämnena som är för litet?
- O Rektor och lärare är suveräna att besluta om undervisningens innehåll.
- O Värdegrundsfrågorna i skolan finns en koppling i inspirationsdagarna.

Diskussion 3:

- O En väg att nå ungdomar är att arbeta via idrottsrörelsen.
- O Innebandyklubben och konfirmandarbetet samarbetar i Mora.
- O Kyrkan behöver vara något att ha för ungdomarna. Att vi är till för dem. Att i handling visa vad vi står för, och har något att erbjuda.
- O Majoriteten av präster kommer från andra världar än våra medlemmar. Prästen ”stiger ner”.
- O Alla religioner ges samma utrymme trots att 80 % är kristna.
- O Ungdomars otålighet fungerar inte ihop med vårt budgetårstänkande. Skapa en blindtarm till kyrkorådet där det finns utrymme för snabba beslut.
- O Skapa ungdomsråd lokalt.
- O Vad är det rätta för sin egen tid?
- O Konfirmationsmaterial som samverkar och passar med idrotten saknas.

5. Vigselrätten

Utredaren förordar vigsel mellan samkönade par.

Uppsala stift har avslagit utredningens förslag, liksom Strängnäs stift. CBY har yttrat samtycke till utredningen liksom Linköpings stift som har sagt ja.

Diskussion:

- O Vem har rätt att döma andras val? Vi förtroendevalda är inte de rätta att förhindra människors kärlek.
- O Martin Lind, biskop i Linköping, hävdar att det inte finns något annat än kärleken som grund för äktenskap. Den lilla klicken som säger nej har en mycket starkare röst än majoriteten.
- O Det finns ingen täckning för att äktenskapet är knutet till att skaffa barn.
- O Nödvärdigt att vi har respekt för de som har svårigheten att acceptera samkönade vigslar.
- O Enighet om att vi är positiva till samkönade äktenskap.

6. Biskopsvalet

Fjärde gången Lars är med om biskopsbyte. En grupp med alla nomineringsgrupper inklusive Kyrkans Unga, präster, diakoner har arbetat fram en profil. Provvalet 1 nov i Falun är fritt för vem som helst att föreslå kandidater. Gruppen i sig har ingen större uppgift än andra. Fanns 25 namn från början som man sållat bland. Till 1 okt ska gruppen ha intervjuat sina kandidater. I januari sker första valet för att se om någon får 50 %. Hearing inför nästa valomgång. Prästerna en grupp, lekmännen en grupp. Frågan är om någon nomineringsgrupp lierar sig med prästerna och därmed får majoritet direkt. Cirka 500 elektorerna ska delta för att vaska fram de fem som ska gå vidare. Vi behöver veta om de är intresserade att föra arbetet vidare i Afrika, inställningen till Västeråsandan av samarbete mellan biskop och förtroendevalda. Det handlar inte om att söka en ny CBY. (Med reservation för felstavningar.)

- Johan Dahlman, chef på Kyrkans hus internationella enhet, fanns i ÄB-valet.
- Margareta Isberg, domprost som saknar tillräcklig lokal förankring i stiftet pga sina internationella uppdrag.
- Tomas Söderberg, KH i Falun, chef för S:t Lucasstiftelsen, fanns i ÄB-valet.
- Marika Markovits, direktor på stadsmissionen i Stockholm. Diakonalt fokus. Förordad från många håll.
- Håkan Wilhelmsson, domprost i Lund, troligen med högkyrkligt intresse.
- Ann-Louise Eriksson, Stockholm
- Bo Larsson.
- Ingegärd Schelin, rektor på pastoralinstitutet.

7. Stiftsgården

Gamla gästrumsflygeln vill man bygga om för 8 miljoner. Stammar, elledningar, dusch och toa på varje rum. Bett om 3,8 miljoner på två år. Beredningen har hittills sagt ja. Bygghandeln i hausseläge så till den grad att det är svårt att få tag på ens byggställningar! Kostnaden kan därmed öka. Långtidskontrakt för verksamheter tecknas på olika håll nu, tex Rättviks kommun för "ensamkommande" barn, Stockholms kommun med flera.

8. Biskopsgården

Den privata delen ska bli privat med eget kök. Alla stammar bytas och möglet i gamla kapellet åtgärdas. Hiss på utsidan mot ån. 5 miljoner. Skulle vara klart till nya biskopen men lär inte bli så. Kyrkofonden hade hand om biskopsgårdarna tidigare.

9. Afrika & Åsa

Lars Rydje har varit 11 dagar i Afrika. Tillsammans med investerarna: Hovard, holländsk pensionsfond, Världsbanken, Norska kyrkan, fond i Danmark plus en privat investerare från Australien. Levas Floor är ett rent biståndsprojekt. Skogsfonden är Europas största skogsfond i Afrika. Ren affärsverksamhet i odling och förädling. Plantskolor besöktes. Vi har satsat 10 miljoner, Norska kyrkan 10 norska miljoner, Fonden 60 milj US-dollar, Världsbanken och Tredje AP-fonden oklart. Totalt 160 miljoner US-dollar som stiftet är huvudansvarig för.

Åsa är tänkt att arbeta 20 % med biståndsprojektet. Truck och pallar behövs för leveranserna. Priset är ett drömpris för leverantören. 600 människor har fått arbete direkt genom fonden, vilket ger 6000 människor en tryggad tillvaro. Åsa hyllas som en slags gudinna och allmoder. Personalen får jord att odla.

Teak, eukalyptus och tall odlas. Termiterna gillar de små eukalyptusrötterna. 160.000 hektar totalt i båda projekten. Gästhus för uthyrning byggs av spillvirke. Behövs förstärkning på den tekniska sidan, ekonom och marknadsföring. Brandrisken och tradition av brand som teknik för jakt är mött med en egen brandkår.

CBY önskar 5000 kr/församling för Mozambique.

10. Kyrkomötet

Första perioden är utskottsarbeten. Vigsselfrågan blir nog den största frågan liksom demokratifrågorna. Överklagandenämndens arbetsformer och befogenheter. Motion från Västerås om samverkan mellan församlingar. 90 motioner varav många likartade. Diakonåret.

11. Stiftets budget 2008

Beredningsförslag: 98 miljoner i intäkter, 97 miljoner i utgifter. 57,5 i kyrkoavgift, 14,3 i stiftsbidrag.

Kostnadsställen: Kyrkliga kulturarvet, kyrkoberskrivningar, fastighetsdrift, planering & kansli, administrativ service, församlingsavdelningen, egendomsförvaltning, pastorsadjunkter, församlingsbidrag inkl sjukhuskyrka, fjäll, turism osv, externa bidrag, verksamhetsprojekt som konfirmandprojekt, rollspel, Barn 2007-2008 mm. Stiftsmöte vid biskopstillträdet.

Svårighet att bedöma långsiktig bäring på olika projekt. Tillgänglighetsinsatser har prioriterats med 1,7 miljoner. 50 miljoner är måkapital.

12. Nästa möte

Stiftsfullmäktige i Rättvik. Ärende att diskutera i partigruppen: Broderskap